

علت ازدواج نکردن حضرت معصومه(س) چه بود؟

۲۵ مرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۰۲

ازدواج در اسلام یک امر پسندیده و مورد سفارش بزرگان دین از جمله پیامبر اکرم(ص) بوده تا جایی که پیامبر کسانی که از ازدواج اعراض می کنند را سرزنش کرده اند

. پیامبر(ص) می فرماید: "الْكَاحُ سُنَّتِي فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي" ازدواج سنت و برنامه من است، پس کسی که از سنت من دوری کند از من نیست. ۱

از طرفی اغلب منابع تاریخی که در مورد زندگانی حضرت معصومه سلام الله علیها می باشند به این نکته اذعان دارند که اکثر دختران امام هفتم علیه السلام ازدواج نکرده اند. مؤلف تاریخ قدیم قم می گوید: "به من رسیده است که رضائیه، دختران خود را به شوهر نمی دادند." ۲ و همچنین آقای اشتهاوردی می گوید: "تقریباً قطعی است که حضرت معصومه ازدواج نکرده است" ۳

حال در این جا این سؤال پیش می آید که با توجه به استحباب مؤکد سنت ازدواج، علت عدم ازدواج دختران مکرم حضرت موسی بن جعفر (ع) چه می تواند باشد؟ در حالی که خاندان رسالت در عمل به سفارشات پیامبر در اولویت هستند.

برای یافتن جواب این سؤال باید وضع جامعه ای که حضرت معصومه (س) و خواهران مکرمه شان در آن زندگی می کردند اندکی اشاره کرد. جامعه ای که در اوج خفقان بود و دشمنی با آل ابی طالب توسط دستگاه حاکمه به اوج خود رسیده بود تا جایی که کسی جرأت نمی کرد خودش را به علویان نزدیک کند و یا به آنها منسوب کند. در این وضع خفقان خانم فاطمه معصومه سلام الله علیها سنین کودکی را سپری می کرد و از طرفی پدر بزرگوارش را از وطن دور کرده و در بغداد زندانی نمودند و مدت طولانی را آن حضرت در زندان سپری کردند و نهایت در زندان شهید شدند با این وجود عدم ازدواج دختران امام هفتم علیه السلام را می توان به عللی بیان کرد.

اولاً به خاطر نامساعد بودن وضع آن زمان و خفقان حاکم بر جامعه که بر ضد علویان بود و کسی را جرأت نبود خود را به این خاندان نزدیک کند چه رسد به اینکه با آنها وصلت و ازدواج نماید زیرا داماد حضرت موسی بن جعفر بودن از نظر دستگاه طاغوتی هارون موجب خطر شدید برای آن داماد می شد. ثانیاً: شاید به خاطر عدم کفو و نبودن همسری شایسته غیر از آل ابی طالب برای همسری دختران موسی بن جعفر علیه السلام بود. چرا که در امر ازدواج کفو و برابر هم بودن زوجین فراوان دارد اگر

دختران موسی بن جعفر علیه السلام این را مورد دقت قرار نمی‌دادند، احتمال داشت که در دست عده‌ای مسلمان منافق گرفتار شوند. چنانچه امام موسی بن جعفر علیه السلام به دختران و فرزندان خود سفارش کرده بودند که به رأی و مشورت برادرشان، امام رضا علیه السلام ازدواج نکنند. ۴ و این سفارش بیانگر آن است که باید برای آنها همسر مناسبی پیدا شود تا ازدواج کنند. با توجه به اینکه در مورد حضرت زهرا سلام الله علیها امام صادق علیه السلام فرمودند: اگر خداوند متعال علی علیه السلام را برای فاطمه سلام الله علیها نمی‌آفرید در سراسر زمین از حضرت آدم گرفته تا هر انسانی بعد از او همسر و همتا و مناسبی برای فاطمه سلام الله علیها پیدا نمی‌شد. ۵

اینکه برخی ادعا کرده‌اند دختران حضرت موسی بن جعفر بنا به وصیت پدرشان ازدواج نکرده‌اند درست نیست زیرا آنچه در سفارش و وصیت امام موسی بن جعفر علیه السلام می‌باشد این است که دختران آن حضرت بایست، با صلاحدید و مشورت برادرشان ازدواج کنند نه اینکه خود حضرت مانع ازدواج دختران باشند چون ازدواج سفارش پیامبر(ص) بود و خاندان پیامبر(ص) هیچ وقت راضی به ترک سفارش پیامبر(ص) نمی‌شدند و دیگر اینکه در میان دختران امام موسی بن جعفر بعضی‌ها ازدواج کرده بودند.

پس اینکه حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها و برخی از خواهران ازدواج نکرده بودند مسلم است و این هم به خاطر وضع نامساعد و خفقان موجود در عصر آن بزرگواران بود و دیگر اینکه کفو و همسر مناسبی که لایق کمالات و در شأن حضرت فاطمه معصومه باشد نبوده البته غیر از خاندان ابی طالب.

و حدیثی از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله نقل شده که فرمودند: دختران ما برای پسران ما هستند، ۶ علاوه بر اینها باید بدانیم که حضرت معصومه در سنین جوانی از دنیا رفته‌اند شاید در صورت استمرار حیات با مورد مناسب ازدواج می‌نمودند.

معرفی منابع جهت مطالعه بیشتر:

۱. ودیعه آل محمد(ص)، محمد صادق انصاری قمی.

۲. کریمه اهل بیت، علی اکبر مهدی پور.

۳. فروغی از کوثر، الیاس محمد بیگی.

۴. حضرت معصومه و شهر قم، محمد حکیمی.

پی نوشت‌ها:

۱. عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، چاپ چهارم، ۱۳۹۱، ج ۱۴، ص ۳، بیروت، دارالاحیاء التراث العربی.

۲. قمی، حسن بن محمد بن حسن، تاریخ قدیم قم، ترجمه حسن بن علی، تصحیح سیدجلال تهرانی، مطبعه مجلسی، ص ۲۱۱.

۳. محمدی اشتیاردی، محمد، حضرت معصومه فاطمه دوم، ص ۱۱۶، انتشارات علامه، چاپ دانش، اول، ۷۵.

۴. کلینی، اصول کافی، ج ۱، ص ۳۱۷.

۵. اصول کافی، ج ۱، ص ۲۶۱.

۶. شیخ صدوق، من لایحضره الفقیه، ج ۳، باب الاکفاء، ص ۳۹۳.

منبع: مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/31255/علا-از-دواج-علا/31255>